

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА

Концева В.В., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, valyako@gmail.com, orcid.org/0000-0002-4911-7723

Лук'яненко К.О., Національний транспортний університет, Київ, Україна, lukyasha14@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3884-2652

THEORETICAL ASPECTS OF THE CONCEPT OF MANAGEMENT OF PRODUCTION COSTS

Kontseva V.V., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine, valyako@gmail.com, orcid.org/0000-0002-4911-7723

Lukianenko K.O., National Transport University, Kyiv, Ukraine, lukyasha14@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3884-2652

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОНЯТИЯ УПРАВЛЕНИЯ ЗАТРАТАМИ ПРОИЗВОДСТВА

Концева В.В., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, valyako@gmail.com, orcid.org/0000-0002-4911-7723

Лукьяненко Е.А., Национальный транспортный университет, Киев, Украина, lukyasha14@gmail.com, orcid.org/0000-0003-3884-2652

Постановка проблеми. Для забезпечення успішної діяльності підприємств особливу увагу приділяють управлінню витратами виробництва та контролю за їх використанням. Термін «витрати» є одним із найважливіших термінів, так як використовується вченими-економістами, бухгалтерами, аудиторами та контролюючими органами. У процесі господарської діяльності важливу роль в ефективності роботи кожного підприємства відіграє детальне вивчення, організація, облік, аналіз та контроль управління витратами. Ефективне управління витратами безпосередньо залежить від класифікації витрат, оскільки класифікація витрат дає змогу визначити особливість формування та розподілу витрат за певними об'єктами управління. При прийнятті управлінських рішень використовується класифікація витрат з метою ефективного управління, аналізу, формування інформації про витрати підприємства та контролю в системі управління витратами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розвиток теоретичних засад управління витратами присвячено багато робіт вітчизняних та зарубіжних дослідників, зокрема: К. Друрі, К.Макконелл, С.Брю, Р. Мюллендорф, М. Карренбауер, Г.Фендель, І.А. Бланк., Ф.Ф. Бутинець, В.Ф. Палій, А.В. Череп, В.М. Панасюк, І.Є. Давидович, Ю.М. Великий, П.В. Іванюта, О.П. Лугівська, І.А. Дмитрієв, А.О. Лисенко, З.-М.В.Задорожний, Л.П. Радецька, Т.О. Єгоркіна, В.А. Дерій, М.І. Марчин, Н.В. Мужевич, Ю.С. Цал-Цалко, А.Г.Загородній. Дослідження економічної сутності та класифікації витрат висвітлене в працях таких вчених, як: М. Пушкаря, А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило, Ф.Ф.Бутинець,, та ін.

Постановка завдання. Метою дослідження є проведення аналізу теоретичних поглядів вчених-економістів щодо витрат підприємства, управління витратами в умовах виробничого процесу та розширення класифікаційної групи витрат.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «витрати» розглянемо в загальноекономічному аспекті як одну з важливих економічних категорій. У своїх працях К.Маркс розглядав витрати - як суму витрат на придбання засобів виробництва і робочої сили (постійного та змінного капіталу). К.Друри стверджував: витрати – це засоби, що витрачені на отримання прибутку. І. Бланк розглядає під витратами виражені в грошовій формі витрати трудових, матеріальних, нематеріальних та фінансових ресурсів на здійснення операційної діяльності підприємства. Макконелл К.Р., Брю С.Л. під витратами розуміють виплати, які фірма повинна зробити, або доходи, які фірма зобов'язана забезпечити постачальнику ресурсів для того, щоб відволікти ці ресурси від використання в альтернативних виробництвах.

Проблематиці трактування поняття «витрати» присвячено багато наукових та навчальних видань, спеціальної літератури, деякі розглянемо в табл. 1.

Таблиця 1 - Характеристика поняття «витрати»
Table 1 - Characteristics of the concept of costs

Визначення	Джерело
Витрати – грошове вираження суми ресурсів, використаних з певною метою	Загородній А. Г. Фінансово–економічний словник / Укл. А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007.– 1072 с.
Витрати – є виражені у грошовій формі вартості ресурсів підприємств, підприємців на виробництво та реалізацію продукції	Цимбалюк Л.Г. Формування та управління витратами виробництва / Л.Г.Цимбалюк, Н.П.Скригун, Л.І.Антошкіна. – Донецьк : Юго – Восток, 2009. 240 с.
Витрати характеризують у грошовому виразі обсяг ресурсів на визначений період, використаних на виробництво та збут продукції, і трансформуються у собівартість продукції, робіт і послуг.	Мельник Л.Г. Економіка підприємства: Конспект лекцій / Л.Г. Мельник, А. И. Каринцева // Навчальне видання. – Суми: Университетская книга, 2003. – 192 с.
Витрати – найбільш невизначене слово в управлінні, яке визначається сумою видатків, зазначених підприємством на момент придбання товарів або послуг	Сухарьова Л. С. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Л.С. Сухарьова. – К. : ЦНЛ, 2006. – 352 с.
Витрати – це ресурси, витрачені на конкретні цілі, у вартісному вираженні	Костенко О. М. Управління витратами підприємства в процесі формування його фінансової результативності / О. М. Костенко // Фінанси України. – 2011. – № 2. – С. 3-7.
Сукупні витрати праці на виробництво продукції становлять витрати господарської діяльності суб'єктів підприємництва	Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства : навч. посібник / Ю.С. Цал-Цалко – Житомир: ЖІТІ, 2002.-647 с.
Витратами визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводять до зменшення власного капіталу підприємства за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»[1]
Витрати – це сума будь-яких витрат платника податку в грошовій, матеріальній та нематеріальній формах. Такі витрати спрямовані на здійснення господарської діяльності платника податку (підприємця)	Податкового кодексу України [2]
Витрати – зменшення економічної вигоди протягом звітного періоду, що відбувається у формі вибуття або використання активів чи збільшення зобов'язань, що веде до зменшення власного капіталу підприємства за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [3]
Витрати – це вартість ресурсів, використовуваних надалі для одержання прибутку чи досягнення інших цілей організації. До витрат відносяться вартість матеріальних і трудових ресурсів, необхідних для виробництва тієї чи іншої продукції чи послуги.	Котляров, С. А. Управление затратами : учеб. пособие / С.А. Котляров . – Спб. : Питер, 2001. – 160 с. – ISBN 5-272-00089-3.

Визначення	Джерело
Витрати - виражені у грошовій формі витрати різних ресурсів (праці, сировини, матеріалів, основних засобів, фінансових результатів) у процесі виробництва, обігу і розподілу продукції, товарів.	Фінансовий менеджмент : навч. – метод. Посіб. / А.М. Поддєрьогін [та ін.]; Київ. Нац. екон. Ун-т. – К. : КНЕУ, 2001. – 294 с. – ISBN 966-574-203-5.
Витрати – це виражені у грошовій формі витрати різних ресурсів (праці, сировини, матеріалів, основних засобів, фінансових ресурсів) у процесі виробництва, обігу і розподілу продукції, товарів	Мочерний С.В. «Економічна теорія»: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004.-856с.
Витрати – це вартісне вираження абсолютної величини застосовано-споживаних ресурсів, необхідних для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства і досягнення ним поставленої мети	Турило А.М., Кравчук Ю.Б., Турило А.А. Управління витратами підприємства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.

Отже, економічне розуміння витрат базується на проблемі обмеженості ресурсів і можливості їхнього альтернативного використання. Витратами визначаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства, за умови, що такі витрати можуть бути достовірно оцінені.

Яругова А. пропонує визначення витрат як обґрунтоване умовами виробництва і спрямоване на створення корисних цінностей або надання послуг споживання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. [4].

П(С)БО 1 визначає витрати як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення власного капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками). Таким чином облік витрат - це сукупність дій спрямованих на відображення процесів постачання, виробництва й реалізації товарів та послуг, протягом визначеного часу.

Проте, в бухгалтерському обліку згідно П(С)БО 16 "Витрати" витрати визнаються за наступних умов:

1. Відображення витрат в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.
2. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.
3. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.
4. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами. [1].

Ф.Ф. Бутинець трактує поняття витрати на виробництво продукції як грошовий вираз величини ресурсів, використаних в процесі виробництва, та розмір яких можна безпосередньо віднести до конкретного виду продукції [5].

Витрати на виробництво розглядаються і як «витрати на придбання основних чинників виробництва: робочої сили, засобів виробництва та інших для виготовлення продукції протягом певного періоду» [6].

Витрати являються складною категорією тому їх не можна описати в одній класифікації. Перегрупування даних про витрати в управлінському обліку здійснюється за багатьма підставами з урахуванням відповідного їх виду, місця і призначення. Класифікація витрат надає інформацію та розуміння як управляти витратами на підприємстві.

В. Палій зауважив, що наукова класифікація є методом дослідження сутності явищ і об'єктів, визначення співвідношення їхніх загальних, особливих та індивідуальних характеристик, виявлення

ступеня єдності й відмінності елементів сукупності, що досліджується. Призначення наукової класифікації полягає в тому, щоб виявити і відобразити тенденції розвитку досліджуваної сукупності, закономірність, що проявляється в класифікаційних ознаках, характеристику ще невідомих або нестворених елементів [7, с.33].

Атамас П.Й. виділяє такі три напрямки класифікації витрат:

1. Для контролю діяльності окремих підрозділів та оцінки роботи їх керівників вирізняють:

– контрольовані витрати – це витрати, які менеджер може безпосередньо контролювати або справляти на них значний вплив;

– неконтрольовані витрати – це витрати, які менеджер не може контролювати або не може на них впливати.

2. В залежності від періоду отримання доходу від понесених витрат:

– вичерпані (спожиті) витрати – це збільшення зобов'язань або зменшення активів у процесі поточної діяльності для отримання доходу звітного періоду;

– невичерпані (неспожиті) витрати – це збільшення зобов'язань або зменшення активів у процесі поточної діяльності для отримання доходу або іншої вигоди в майбутніх періодах.

3. Витрати, пов'язані з операційною діяльністю підприємств, включають:

– витрати на продукцію (прямі матеріали, пряма заробітна плата, інші прямі витрати, загально виробничі витрати);

– витрати періоду (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати).

– основні витрати – це сукупність прямих витрат на виробництво продукції;

– накладні витрати, які пов'язані з процесом виробництва але вони не можуть бути віднесені до певних об'єктів економічно можливим шляхом [8, с. 102].

Загальноприйнятою класифікацією для усіх галузей промисловості України є класифікація витрат за економічними елементами (за операційною діяльністю, що надана у П(С)БО 16 [1], де вони поділяються на матеріальні затрати; витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизація; інші операційні витрати. Ця класифікація є основною для розробки кошторисів витрат на виробництво продукції (робіт, послуг), аналізу роботи галузей промисловості.

Класифікація за статтями калькуляції відрізняється по галузях промисловості з урахуванням їх специфіки. Згідно з П(С)БО 16 перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) установлюються підприємством. Однак, це групування здійснюється відповідно до чинних типових положень з калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг), які затверджуються урядом. Підприємства можуть вносити зміни до типової номенклатури статей калькуляції відповідно до своїх вимог, з урахуванням особливостей техніки, технології і організації виробництва відповідної галузі. В основу класифікації витрат в управлінському обліку покладено принцип: різні витрати для різних цілей, тобто мета, з якою здійснюють класифікацію, визначає її методику та склад окремих груп витрат [8, с. 35].

На рис.1 зображена класифікація витрат підприємства, яка залежить від досягнення цілей управління ними.

За оцінкою запасів виділяють: вичерпані (спожиті) та невичерпані (неспожиті) витрати – це збільшення зобов'язань або зменшення активів у процесі поточної діяльності для отримання доходу. Витрати на продукцію містять витрати, пов'язані з виробництвом продукції, тоді як витрати періоду – це витрати, що не входять до виробничої собівартості і розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були здійснені. Прямі витрати безпосередньо пов'язані з виробництвом одного певного виду продукції, а тому їх можна віднести в собівартість даного виробу (роботи, послуги). Непрямі витрати зазвичай пов'язані з виготовленням декількох видів продукції або з різними стадіями виробництва. По відношенню до виробничого процесу класифікують основні та накладні витрати. Основні витрати пов'язані з технологічним процесом виробництва, а накладні витрати утворюються у зв'язку з організацією, обслуговуванням виробництва.

В прийнятті управлінських рішень, по відношенню до обсягів виробництва витрати розглядають як постійні та змінні. Постійні витрати характеризуються своєю незмінністю при умові, що обсяг виробництва змінюється, а змінні витрати – залежать від зміни обсягу виробництва. Розглядають змінні витрати як пропорційні та непропорційні.

Релевантні витрати – це витрати, що можуть бути змінні внаслідок прийняття управлінського рішення, нерелевантні – це витрати, що не залежать від прийняття цього рішення. Маржинальні витрати – це витрати на виробництво додаткової одиниці продукції, середні – це витрати, що визначаються як сума витрат на виробництво основної і додаткової продукції поділена на кількість виготовлених виробів. Дійсні – це витрати, які вимагають сплати грошей або витрачання інших

активів і по мірі їх виникнення вони відображаються в облікових регістрах, можливі витрати – це та вигода, яка втрачається, якщо вибір одного варіанту дії вимагає відмовитись від альтернативного рішення.

Рисунок 1 - Класифікація витрат підприємства
Figure 1 - Classification of enterprise costs

Управління витратами виробництва дозволяє виявити резерви, які можна використовувати раціонально та дає можливість підвищити результативність та оптимізувати їх використання.

Можна зробити висновок, що витрати – це певна спожита величина ресурсів в процесі здійснення господарської діяльності підприємства, за для досягнення підприємством поставленої мети (отримання прибутку). Вони є однією з найважливіших категорій для ведення обліку на підприємствах та впливають на формування фінансових результатів підприємства. Управління витратами виступає як комплекс заходів, що спрямовані на формування найбільш необхідних та доцільних витрат, які забезпечуються за допомогою раціонального їх нормування, оптимального планування, обґрунтування бухгалтерського обліку, оперативного економічного аналізу та своєчасного і всебічного контролю. Значною мірою витрати виробництва як економічна категорія характеризує ефективність здійснення управління витратами виробництва та пошуку можливості їх оптимізації. Для управління витратами виробництва важливе місце займає їх класифікація, яка характеризує витрати та надає інформацію про ефективний розподіл та використання витрат для різних підрозділів підприємства.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] // Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета. – Режим доступу : <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / Перекл. з англ. за ред. С. Ф. Голова. – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 1998 – 736 с.

4. Ягурова, А. Управленческий учет. Опыт экономически развитых стран : пер.с польск. / А.Ягурова. – М. : Финансы и статистика, 1991. -240 с.
5. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік : навч посіб. / Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук. – Житомир : Рута, 2000. – 448 с. – ISBN 966- 7570-11-8.
6. Мочерний, С.В. Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. [Текст]: / С.В. Мочерний, А.О.Устенко, С.І.Чеботар. - К.: Видавничий центр "Академія". - 2001. - 280 с.
7. Палий В.Ф. Теория бухгалтерського учета: современные проблемы: Морографія. – М.: Бухгалтерсий учт, 2007. – 88с.
8. Атамас П.Й. Управлінський облік 2-ге вид. Навчальний посібник — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 440 с. — ISBN 978-966-364-769-2.

REFERENCES

1. Regulation (standard) of accounting 16 "Costs" [Electronic resource] // Taxes and accounting. Information and analytical newspaper. - Mode of access: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/>
2. The Tax Code of Ukraine dated 02.12.2010 [Electronic resource]. - Mode of access: <http://zakon2.rada.gov.ua/legis/show/2755-17>.
3. International Accounting Standards / Conversion. from english for ed. SF Head - K .: Federation of Professional Accountants and Auditors of Ukraine, 1998 - 736 p.
4. Yagurova A. Management accounting. Experience of economically developed countries: per.s. polsk. / A.Yarugova. - M.: Finance and Statistics, 1991. -240 p.
5. Butinets, F.F. Accounting Management Accounting: Tutorial. / F.F. Butinets, L.V. Chizhevskaya, N.V. Gerasimchuk - Zhytomyr: Ruta, 2000. - 448 pp. - ISBN 966-7570-11-8.
6. Mocherniy, S.V. Basics of entrepreneurial activity: teaching. manual [Text]: / SV Mocherny, A.O.Ustenko, S.I.Chebotar. - K .: Publishing Center "Academy". - 2001. - 280 p.
7. Paliy V.F. Theory of Accounting: Modern Problems: Morography. - M .: Accountants, 2007. - 88s.
8. Atamas P.Y. Management accounting 2nd form. Textbook - K .: Center for Educational Literature, 2009. - 440 p. - ISBN 978-966-364-769-2.

РЕФЕРАТ

Концева В.В. Теоретичні аспекти поняття управління витратами виробництва / В.В. Концева, К.О. Лук'яненко // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2019. – Вип. 2 (44).

У даній статті пропонується огляд теоретичних засад у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі визначень поняття «витрати» та управління витратами виробництва. Розглянуто класифікації витрат, оскільки класифікація витрат дає змогу визначити особливості формування та розподіл витрат за певними об'єктами управління.

Об'єкт дослідження - теоретичні аспекти поняття управління витратами виробництва.

Метою дослідження - проведення аналізу теоретичних поглядів вчених-економістів щодо витрат підприємства та управління ними в умовах виробничого процесу та розширення класифікаційної групи витрат.

Методи дослідження - абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, системний підхід.

Для ефективної роботи будь-якого підприємства велику увагу приділяють вивченню, організації, плануванню, розподілу, обліку, аналізу та управління витратами. Управління витратами виступає як комплекс заходів, що спрямовані на формування найбільш необхідних та доцільних витрат, які забезпечуються за допомогою раціонального їх нормування, оптимального планування, обґрунтування бухгалтерського обліку, оперативного економічного аналізу та своєчасного і всебічного контролю. Управління витратами виробництва поєднують в собі елементи виробничої та фінансової складової, які характеризують ефективність прийняття управлінських рішень, пошуку можливості їх оптимізації, та забезпечують формування фінансових результатів підприємства. Для ефективного забезпечення управління витратами необхідно класифікувати їх з метою досягнення управлінських цілей. Управління витратами виробництва дозволяє виявити резерви, які можна використовувати раціонально та дає можливість підвищити результативність та оптимізувати їх використання. Для управління витратами виробництва важливе місце займає їх класифікація, яка характеризує витрати та надає інформацію про ефективний розподіл та використання витрат для різних підрозділів підприємства.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ВИТРАТИ, УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ, ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА, КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ.

ABSTRACT

Kontseva V.V., Lukianenko K.O. Theoretical aspects of the concept of production cost management. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2019. – Issue 2 (44).

This article proposes an overview of the theoretical foundations in the foreign and domestic scientific literature definitions of the concept of "production costs" and cost management. The classification of costs is considered, since the classification of costs allows us to determine the feature of the formation and distribution of costs for certain management objects.

Object of research - theoretical aspects of the concept of management of production costs.

The purpose of the study is to conduct an analysis of theoretical views of scientists-economists on the costs of the enterprise and their management in the conditions of the production process and expansion of the classification group of costs.

Methods of research - abstraction, analysis and synthesis, induction and deduction, system approach.

For the effective work of any enterprise, much attention is paid to the study, organization, planning, distribution, accounting, analysis and cost management. Cost management serves as a set of measures aimed at generating the most necessary and expedient costs that are provided through rational valuation, optimal planning, accounting justification, operational economic analysis, and timely and comprehensive control. Management of production costs combines elements of the production and financial component, which characterize the effectiveness of making managerial decisions, search for their optimization, and ensure the formation of financial results of the enterprise. To effectively manage costs, it is necessary to classify them in order to achieve managerial goals. The management of production costs allows us to identify the reserves that can be used rationally and provide the opportunity to increase the effectiveness and optimize their use. In order to manage production costs, their classification, which characterizes costs and provides information on the efficient allocation and use of costs for various departments of the enterprise, is important.

KEYWORDS: COSTS, MANAGEMENT OF COSTS, PRODUCTION COSTS, COST CLASSIFICATION.

РЕФЕРАТ

Концева В.В. Теоретические аспекты понятия управления затратами производства / В.В. Концева, Е.А. Лукьяненко // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2019. – Вып.2 (44).

В данной статье предлагается обзор теоретических основ в зарубежной и отечественной научной литературе определений понятия «затраты производства» и управления затратами. Рассмотрены классификации затрат, поскольку классификация расходов позволяет определить особенность формирования и распределение расходов по определенным объектами управления.

Объект исследования - теоретические аспекты понятия управления затратами производства.

Цель исследования - проведение анализа теоретических взглядов ученых-экономистов по затратам и управлению ими в условиях производственного процесса и расширение классификационной группы затрат.

Методы исследования – абстрагирование, анализ и синтез, индукция и дедукция, системный подход.

Для эффективной работы любого предприятия большое внимание уделяют изучению, организации, планированию, распределению, учета, анализа и управления затратами. Управление затратами выступает как комплекс мероприятий, направленных на формирование наиболее необходимых и целесообразных расходов, которые обеспечиваются с помощью рационального их нормирования, оптимального планирования, обоснования бухгалтерского учета, оперативного экономического анализа и своевременного и всестороннего контроля. Управление затратами производства сочетают в себе элементы производственной и финансовой, характеризующих эффективность принятия управленческих решений, поиска возможности их оптимизации, и обеспечивают формирование финансовых результатов предприятия. Для эффективного обеспечения управления затратами необходимо классифицировать их с целью достижения управленческих целей. Управление затратами производства позволяет выявить резервы, которые можно использовать рационально и дает возможность повысить результативность и оптимизировать их использование. Для управления затратами производства важное место занимает их классификация, которая характеризует затраты и предоставляет информацию об эффективном распределении и использовании расходов для различных подразделений предприятия.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЗАТРАТЫ, УПРАВЛЕНИЕ ЗАТРАТАМИ, ЗАТРАТЫ ПРОИЗВОДСТВА, КЛАССИФИКАЦИЯ ЗАТРАТ.

АВТОРИ:

Концева Валентина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: valyako@gmail.com, тел.+380675006157, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 426, <https://orcid.org/0000-0002-4911-7723>.

Лук'яненко Катерина Олександрівна, Національний транспортний університет, аспірант кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: lukyasha14@gmail.com, тел.+380661840173, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 426, <https://orcid.org/0000-0003-3884-2652>.

AUTOR:

Kontseva Valentyna V., Ph.D., associate professor, National Transport University, associate professor of the department of finance, accounting and auditing, e-mail: valyako@gmail.com, .tel.+380675006157 Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1, of 426, <https://orcid.org/0000-0002-4911-7723>.

Lukianenko Kateryna O., National Transport University, postgraduate department of finance, accounting and auditing, e-mail: lukyasha14@gmail.com, tel.+380661840173, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str., 1, of 426, <https://orcid.org/0000-0003-3884-2652>.

АВТОРЫ:

Концевая Валентина Владимировна, кандидат экономических наук, доцент, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: valyako@gmail.com, тел. +380675006157, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка,1, к. 426, <https://orcid.org/0000-0002-4911-7723>.

Лукьяненко Екатерина Александровна, Национальный транспортный университет, аспирант кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: lukyasha14@gmail.com, тел. +380661840173, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 426, <https://orcid.org/0000-0003-3884-2652>.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Гречан А.П., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри «Економіка», Київ, Україна.

Боняр С.М., доктор економічних наук, професор, Державного університету інфраструктури та технологій, Київ, Україна

REVIEWER:

Grechan A.P., Ph.D., Economics (Dr.), professor, National Transport University, professor, department of Economics, Kyiv, Ukraine.

Bonyar S.M., Ph.D, Economics (Dr.), professor, State University of Infrastructure and Technologies, Kyiv, Ukraine